

Lunchseminarium Liberalerna

Flyktingmottagandet och ingångslöner

5 april 2016

John Hassler

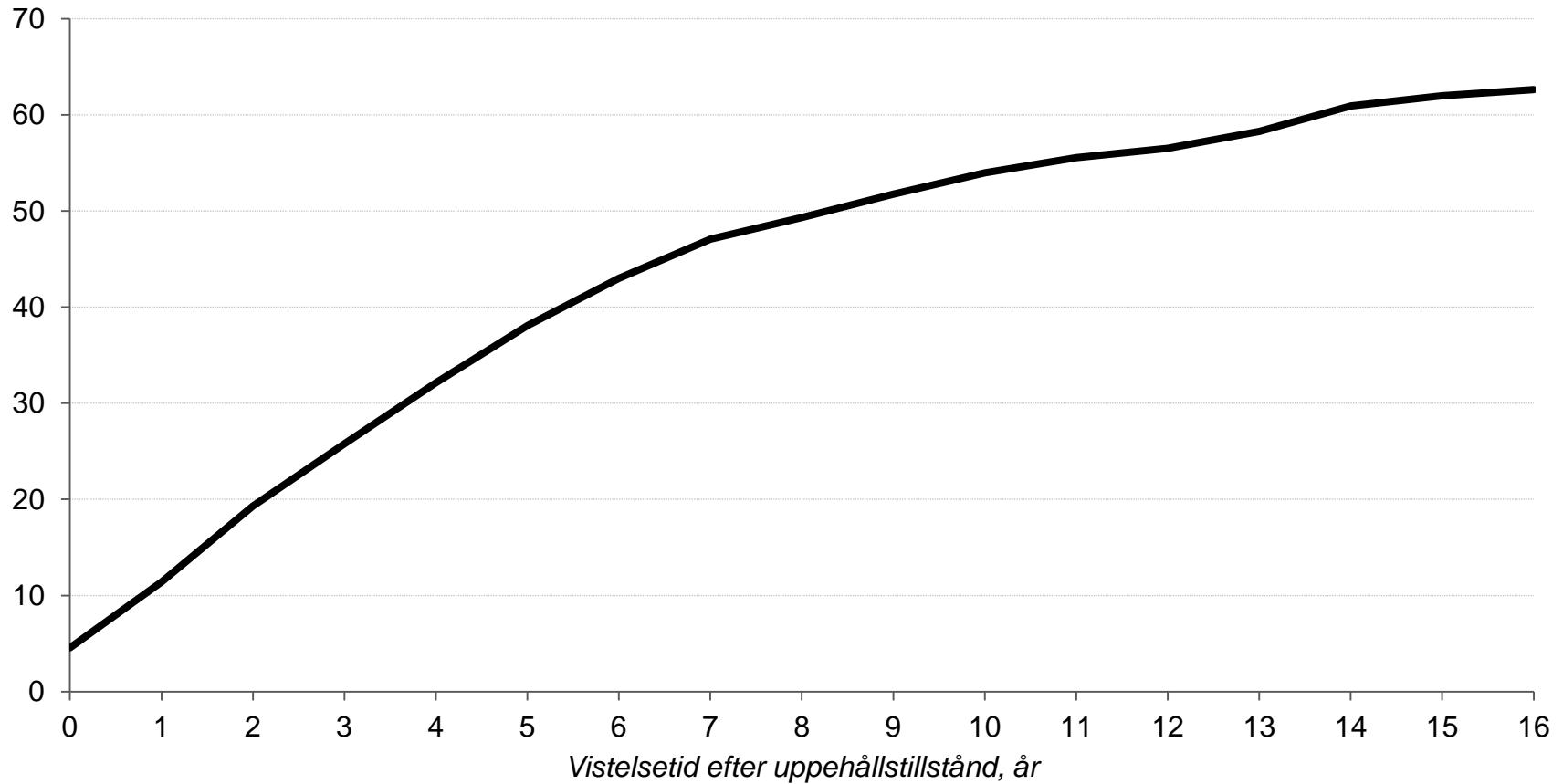
Flyktingkrisen och arbetsmarknaden

- Sverige har genomfört mycket kraftiga förändringar i regler för flyktingmottagandet. Politiskt givande och tagande.
- Sorgligt lite konstruktiv diskussion om hur integrationen ska förbättras. Ett område för politisk profilering snarare än kompromisser.
- Sverige i högkonjunktur från 2016.
- Arbetslösheten enligt KI i år på sin jämviktsnivå, under denna från 2017.
- Tidsmässigt bra läge att ta emot och integrera nya svenskar. Lite konkurrens om jobben.
- Mycket lång etableringstid och brist på reformer gör att vi nog missar chansen.

Sysselsättningsgrad efter vistelsetid

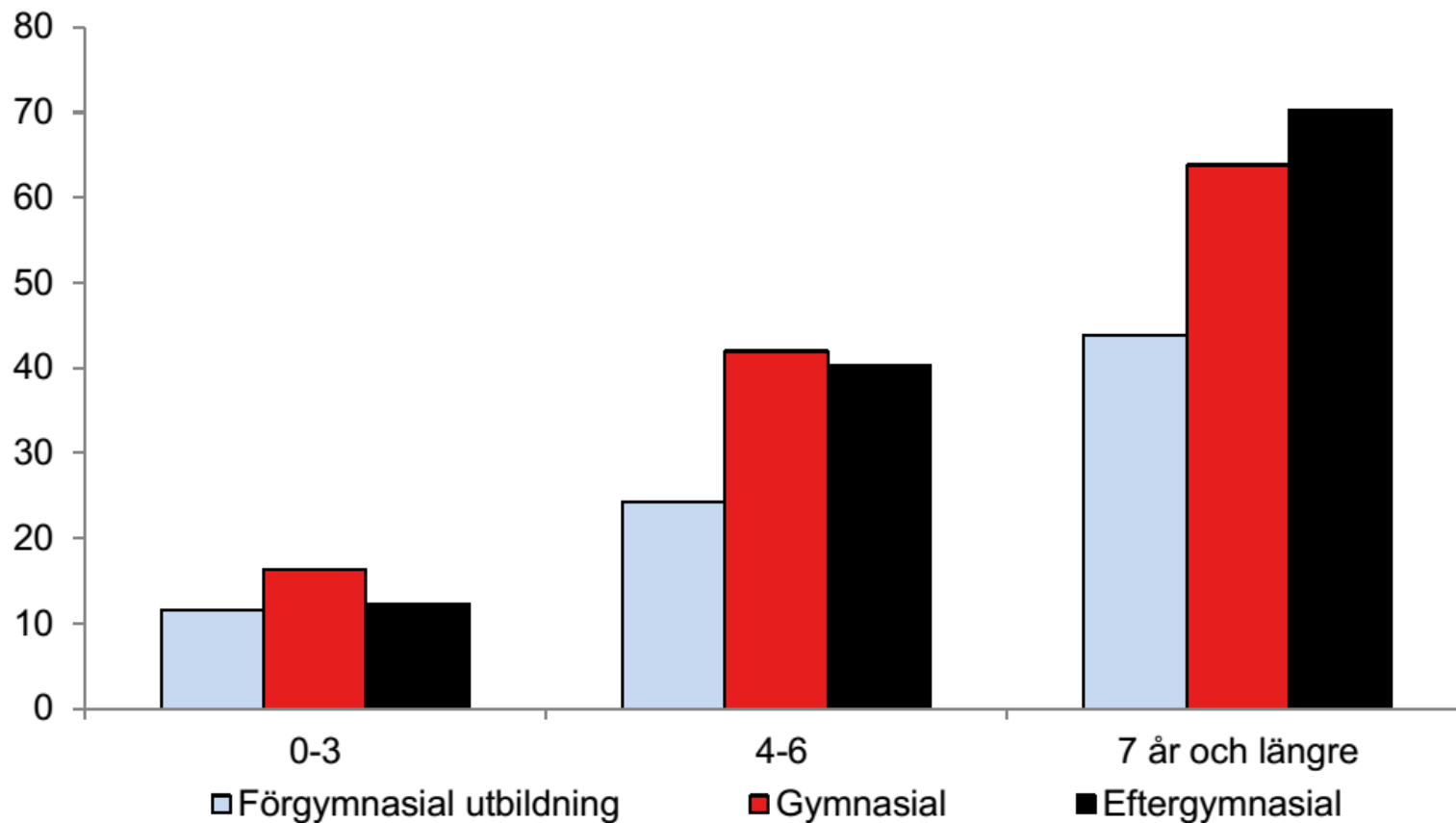
Flyktingar 1997-2013

Procent av befolkning



Sysselsättningsgrad efter vistelsetid 2014

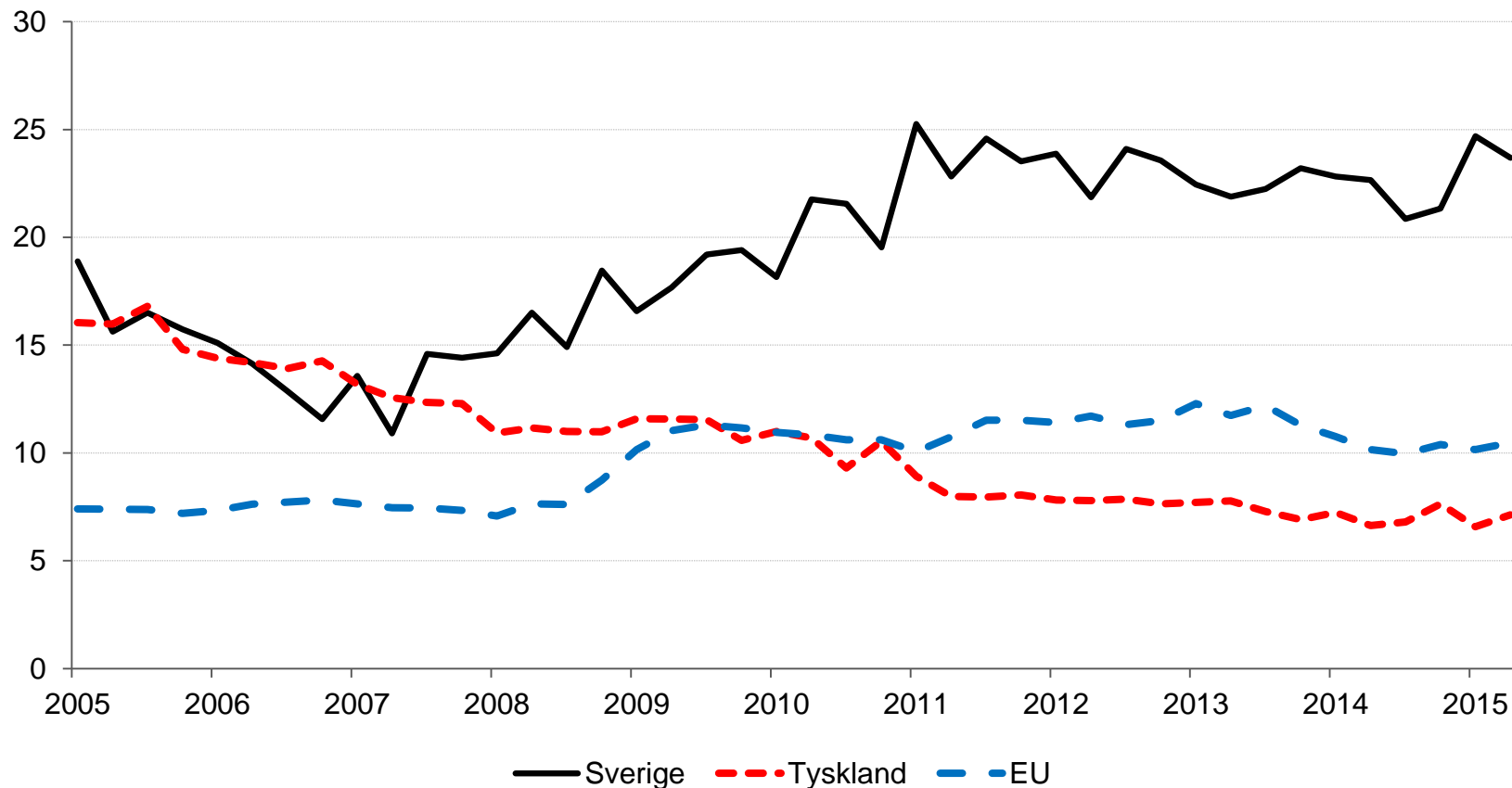
Procent av befolkning



Källa: SCB.

Skillnad i arbetslöshet efter medborgarskap

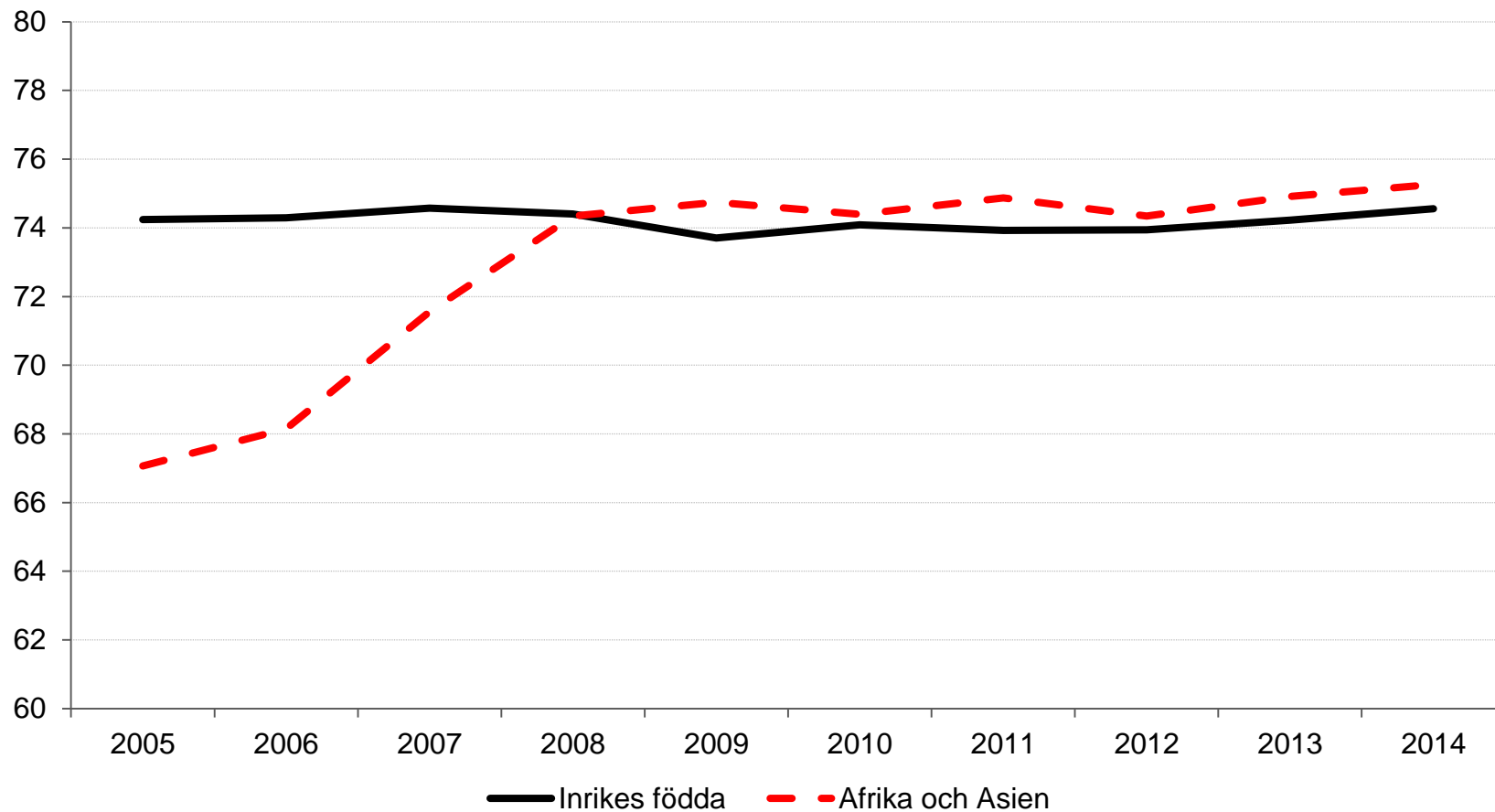
Procentenheter



Anm: Diagrammet visar skillnaden i arbetslöshet mellan utomeuropeiska medborgare och landets egna.

Källa: Eurostat.

Arbetskraft som andel av befolkningen, män 15-74 år



Källa: SCB.

En förbättrad integrationspolitik

- Måste gå snabbare, men riskerar att gå långsammare, att komma in på arbetsmarknaden.
- Nya typer av jobb med låg lön och låga kvalifikationskrav behövs. Kan och bör skapas i både offentlig och privat sektor.
- Subventionerade anställningar har inte hittills varit tillräckligt effektiva. Systemen bör förenklas, men också kompletteras med lägre löner för personer utan utbildning och erfarenhet.
- Inte en mirakelmedicin men behövs bland andra åtgärder.
- Behöver inte leda till lägre löner eller mindre trygghet för flertalet av dem som redan har jobb. Särskilt inte i dagens konjunktur!
- Centralt att få med arbetsmarknadens parter, inklusive LO. Inget avsteg från "lika lön för lika arbete".
- Kriskommission av experter bör snabbt ta fram förslag för en fungerande integration av de nya svenskarna.

Finns vetenskapligt stöd?

- *Forskning om högre minimilöner*
 - Betydande forskning utifrån naturliga experiment.
 - Ofta små eller inga negativa effekter om lönerna initialt är låga. Högre löner ökar arbetskraftsdeltagandet om det är lågt pga svaga incitament.
 - Tillräckligt höga löner sänker sysselsättning.
 - Högre löner förändrar sammansättningen till nackdel för svaga grupper.
 - Studierna mäter oftast inte effekt via jobbskapande. Studier som inkluderar det ger starkare samband mellan lön och sysselsättning.
- *Slutsatser*
 - Mycket lite, förmodligen inget, går att bevisa. Empiriskt och teoretiskt understött sunt förnuft och "best practice" bas för rekommendationer
 - Högre (lägre) minimilöner är inte patentlösning mot fattigdom (arbetslöshet).
 - Lägsta lönen bör vara "lagom" och vad detta betyder beror på sammansättningen av kvalifikationer.

Tack!